

Inhoud	1
Bestuursverslag 2018	
Algemene instellingsgegevens & instellingsbeleid	3
I Waar de school voor staat	4
Grondslag	4
Missie	4
Visie	4
Doelstellingen	5
II Beleidsplannen	6
Onderwijsbeleid	6
Pedagogisch klimaat	6
Organisatie van het onderwijs	6
Zorg voor kwalitatief goed onderwijs voor alle leerlingen	7
Personeelsbeleid	9
Functiemix	10
Financieel beleid	10
Werkdruk gelden	11
Relationeel beleid	11
Financieel Verslag 2018	13
Financiële positie per balansdatum	14
Gang van zaken gedurende het verslagjaar	21
Treasury	26
Continuïteitsparagraaf	26
Meerjarenbegroting	27
Rapportage aanwezigheid en werking interne risicobeheersings- en controlesysteem	29
Beschrijving belangrijkste risico's en onzekerheden	30
Rapportage toezichthoudend orgaan	30

*‘Onze school wil er zijn voor ieder kind:
een uniek door God geschapen mens.’*

Bestuursverslag 2018

Gereformeerde Basisschool Benjamin
ressortend onder het bevoegd gezag van
‘Vereniging tot stichting & instandhouding van scholen met de Bijbel
op gereformeerde grondslag’

Adres school:
Koolweg 9
6446 TM BRUNSSUM
gbbenjamin.nl

Algemene instellingsgegevens & instellingsbeleid

Gereformeerde Basisschool Benjamin
ressortierend onder het bevoegd gezag van de
‘Vereniging tot stichting & instandhouding van scholen met de Bijbel
op gereformeerde grondslag’

I – WAAR DE SCHOOL VOOR STAAT

Introductie

Voordat het financieel beleidsplan ter sprake wordt gebracht, is het belangrijk een korte indruk te geven van waar de school voor staat, wat haar doelen en beleidsuitgangspunten zijn. De financiële kaders dienen ten allen tijde hierop gebaseerd te zijn. Waar de school voor staat en wat zij nastreeft is beschreven in het schoolplan en de schoolgids.

Grondslag

De Gereformeerde Basisschool Benjamin is een school voor Gereformeerd basisonderwijs. Met Gereformeerd bedoelen we dat op onze school het onderwijs, de opvoeding en de vorming in overeenstemming zijn met de Gereformeerde leer. Daarom heeft de school als grondslag:

De Bijbel en de drie formulieren van eenheid (de Heidelbergse Catechismus, de Nederlandse Geloofsbelijdenis en de Dordtse Leerregels).

Het onderwijs op onze school omvat de leer- en kennisgebieden, zoals die worden omschreven in de Wet Primair Onderwijs.

De Gereformeerde Basisschool Benjamin is een school waarin kinderen worden aangesproken op hun 'kind-van-God-zijn'. Dit krijgt gestalte in de eerbied voor Zijn Woord, in de aandacht voor elkaar als leerlingen en leraren en in de geestelijke, persoonlijke en creatieve ontplooiing van de leerlingen.

Missie

De Gereformeerde Basisschool Benjamin draagt op eigen manier bij aan het ontwikkelen van een levende relatie met God en helpt de leerling zich in een veilige omgeving met de zijn/haar gegeven talenten te ontwikkelen en hem/haar toe te rusten voor een samenleving, waarin ze zelfstandige, verantwoordelijke, weerbare mensen worden met een eigen identiteit. Het kind mag er zijn met zijn of haar talenten, mogelijkheden en beperkingen.

Visie

Onze visie op het onderwijs op onze school

De leerling is een uniek, door God geschapen mens. We weten ons afhankelijk van God, onze Schepper. We vertrouwen op het werk van de Heilige Geest, die mensen leidt naar Jezus Christus. De basis van ons onderwijs op school ligt in de Bijbel, Gods Woord, van waaruit wij handelen en waarover wij vertellen. Doordat leraren voorleven hoe je een levende relatie met God hebt, zien we de Christelijke identiteit in de dagelijkse gang van zaken. Daarbij spelen vieringen, gebeden en Bijbelse vertellingen een belangrijke rol. Met elkaar geven we vorm aan het geloof. Wij zijn een getuigenisschool, waarin alle kinderen welkom zijn. Kinderen en leraren accepteren elkaars religieuze verschillen en zijn gericht op wat hen samenbindt.

De rol van de leraar, de professional, is, dat zij/hij kinderen leidt, begeleidt en uitdaagt bij de ontwikkeling op cognitief, sociaal, emotioneel en religieus gebied, rekening houdend met de talenten van elk kind.

De leraar oefent gezag uit om de voorwaarden te scheppen voor de ontplooiing en ontwikkeling van de leerlingen, waarbij een vertrouwensband, gebaseerd op wederzijds respect, essentieel is.

De leraar heeft de rol van expert en bron van informatie. Hij/zij handelt consequent en toont voorspelbaar leraargedrag. Hij/zij durft zich kwetsbaar op te stellen. Hij/zij gaat respectvol om met leerlingen, ouders en collega's.

Als school zijn we gericht op de ontwikkeling van de leerling met zijn eigen talenten en gaven.

Binnen het leerstofjaarklassensysteem ontwikkelen wij passie voor leren op alle gebieden: cognitief, creatief en sociaal-emotioneel. Wij willen een goede school zijn. Daarmee bedoelen we dat iedere leerling wordt uitgedaagd om zich maximaal te ontwikkelen en eruit te halen wat erin zit.

Kinderen leren sprongsgewijs en maken gebruik van verschillende leerstijlen (zoals spelen, oefenen, beleven, automatiseren en samenwerken). Binnen de methodische lijn is er keuzeruimte en wordt er aangesloten bij de leefwereld van het kind. Essentieel daarbij zijn: betrokkenheid, succeservaringen, zelfstandigheid, positief samenwerken en saamhorigheid. De leerinhoud moet uitdagend zijn, aansluiten op de interesse en het niveau van het kind en de creativiteit van het kind stimuleren. De leerstof wordt aangeboden door middel van onderwijsmethodes. De leeromgeving is uitnodigend en gestructureerd, straalt gezelligheid en rust uit.

De ontwikkeling van het kind wordt regelmatig gemeten en dagelijks afgestemd op zijn of haar niveau.

Onze school heeft een open, positieve houding naar ouders, kerken, buurt en externe instanties. Wij betrekken ouders bij de activiteiten, vieringen en gespreksmomenten van de school.

De visie op het onderwijs op onze school is als volgt samengevat:

Onze school wil er zijn voor ieder kind, een uniek door God geschapen mens.

Doelstellingen

Op basis van de missie, grondslag en visie op het primair onderwijs, worden de volgende doelstellingen voor onze school onderscheiden:

- Wij onderschrijven de onderwijskundige doelen en uitgangspunten, zoals die in artikel 8 van de Wet Primair Onderwijs zijn omschreven.
- Wij willen graag dat de kinderen leren respect en liefde te hebben voor hun naasten en voor God en zijn Schepping.
- Wij willen graag dat de kinderen opgroeien tot volwassenen die zelfstandig hun weg in de maatschappij kunnen vinden.
- Wij willen graag dat de kinderen bewust van hun relatie met hun Schepper met beide benen stevig in de maatschappij staan.
- Wij willen de kinderen voldoende toerusten om een passende vervolgopleiding te vinden.

II – BELEIDSPLANNEN

Introductie

Om de doelstellingen van de school te bereiken, is het noodzakelijk het beleid op onze belangrijkste aandachtsterreinen te formuleren. In dit bestuursverslag wordt met name ingegaan op de beschrijving van het onderwijsbeleid, het personeelsbeleid en het relationeel beleid. Het personeels- en financieel beleid worden kort toegelicht. In het financieel verslag wordt dat beleid in detail beschreven.

Onderwijsbeleid

De school ligt in de Brunssumse wijk Treebeek. Deze wijk is redelijk centraal gelegen tussen Brunssum, Hoensbroek en Heerlen. Het voedingsgebied is vrij groot en omvat ongeveer geheel Zuid-Limburg. Wij zien onze school als een streekschool met als doelgroep kinderen van ouders die kiezen voor een school met de Bijbel als uitgangspunt.

In het schoolplan en de schoolgids is het onderwijsbeleid ruimschoots omschreven. Hierin komen met name de onderdelen ‘pedagogisch klimaat’, ‘organisatie van het onderwijs’ en ‘zorg voor de leerlingen’ aan de orde. Daarom volgt er in het kader van dit bestuursverslag een samenvatting van deze onderdelen waarbij met name begrippen eruit worden gelicht die een directe of indirecte relatie kunnen hebben met financiën. Voor een volledige beschrijving verwijzen wij naar het schoolplan en de schoolgids.

Pedagogisch klimaat

Elke schooldag hebben de leerlingen en leraren binnen en buiten de klas met elkaar te maken. Een goede omgang met elkaar is alleen mogelijk als er respect en naastenliefde is voor elkaar. Respect voor mensen als zijnde schepselen van God en geschapen naar Zijn evenbeeld. De Tien Geboden en de woorden van de Here Jezus dienen daarbij als richtlijn voor ons gedrag naar en met elkaar.

Bij de omgang tussen kinderen en leraar wordt van de kinderen verwacht dat zij zich met respect en gehoorzaamheid tegenover de leraar gedragen.

Van de kant van de leraar wordt verwacht dat hij/zij met christelijke liefde met de kinderen omgaat. Hij/zij staat in een positie dat hij/zij zich met zijn/haar kennis en normen tot de kinderen richt.

Ouders blijven te allen tijde eindverantwoordelijk voor het gedrag van hun kinderen. Zij kunnen altijd verantwoording vragen van de leraar en worden zoveel mogelijk bij het onderwijs aan hun kinderen betrokken.

Er zijn duidelijke regels en afspraken, zodat het onderwijs binnen een bepaalde, voor de leerlingen, duidelijke orde verloopt.

Organisatie van het onderwijs

Op onze school wordt gewerkt met het leerstofjaarklassensysteem. Dat betekent dat de groepen worden samengesteld uit leerlingen van ongeveer dezelfde leeftijd. Vanaf het moment dat kinderen 4 jaar worden, kunnen ze deelnemen aan het onderwijs dat op onze school gegeven wordt.

Op onze school maken de leerlingen in alle groepen regelmatig gebruik van een computer. In de groepen 3 t/m 8 staan minimaal 5 laptops. In groep 1 en 2 staan in ieder lokaal 2 computers. Alle laptops/ computers zijn aangesloten op een intern netwerk waardoor in de groepen 1 t/m 8 internetgebruik mogelijk is. Elk lokaal is voorzien van een SMART-board of een Touchscreen.

Het onderwijs wordt gegeven in 8 lokalen. Door het formeren van een enkele groepen door de werkdruk gelden is het teamlokaal een klas geworden. In de gang is een gezellige zit gecreëerd als teamvertrek. Een apart kantoor wordt gebruikt door de logopediste en voor remedial teaching. Ook de orthotheek is hier te vinden. Tenslotte is er het directiekantoor.

De sporthal is gevestigd aan de Wijnenweg en wordt beheerd door de gemeente Brunssum.

De gemeente Brunssum geeft de leerlingen van groep 4 de gelegenheid om één of meer zwemdiploma's te halen. Hieraan hoeft de school geen financiële eigen bijdrage te leveren behoudens de inzet van lestijd.

Zorg voor kwalitatief goed onderwijs voor alle leerlingen.

De vorderingen van de kinderen worden weergegeven in een rapport dat twee keer per jaar verschijnt.

De leraren houden de vorderingen van de kinderen stelselmatig bij. Ze beoordelen opdrachten, huiswerk, proefwerken, overhoringen en werkstukken. Met behulp van toetsen, behorende bij de methodes wordt gemeten hoe de vorderingen bij de leerlingen verlopen. Daarnaast hanteert de school landelijk genormeerde toetsen. Deze meten de leerresultaten in vergelijking met de gemiddelde landelijke resultaten. Deze toetsen verschaffen de leraar informatie over de vorderingen van elke groep en van elke individuele leerling. Hiervoor wordt er twee keer per jaar een Cito-toets afgenomen in de groepen 3 t/m 8. Halverwege groep 8 wordt de Cito-eindtoets afgenomen. De school hanteert normen bij de beoordeling van de toetsen die hoger liggen dan de normen die de Inspectie van het Onderwijs hanteert. De leerlingen die bij een toets de scores IV of V halen worden op de lijst van zorgleerlingen (zorglijst) geplaatst en besproken tijdens de leerlingbesprekingen. Indien van toepassing worden diagnostische toetsen afgenomen bij deze leerlingen door het zorgteam. Van elke zorgleerling wordt op de lijst vermeld welke zorg wordt verleend.

Alle gegevens worden door de leraren genoteerd in het leerlingvolgsysteem van het digitale administratiesysteem Esis. Het dossier volgt de leerling gedurende zijn/haar schoolloopbaan. Er is bovendien een sociaal-emotioneel leerlingvolgsysteem SCOL, dat is gericht op het volgen van het gedrag van de leerlingen. Ook dit staat in Esis.

De zorg voor kwalitatief goed onderwijs voor alle leerlingen wordt op de volgende wijze uitgevoerd:

Zorg

1. Ieder kind wordt uitgedaagd zich maximaal te ontwikkelen binnen zijn/haar eigen individuele mogelijkheden.
2. Elke leraar hanteert het model van directe instructie.
3. Elke leraar hanteert het systeem van grote - kleine groep.
4. Elke leraar werkt met het systeem van de 1-Zorgroute

5. Elke leraar maakt groepsplannen en voert die uit.
6. Elke leraar organiseert voldoende leertijd voor de leerlingen.
7. Elke leraar stemt de leerstof, instructie en leertijd af op de leerbehoeften van het kind.
8. Elke leraar optimaliseert het gebruik van de computer.
9. Elke leraar maakt gebruik van het logboek.
9. Elke leraar kan verschillende leerstrategieën aanbieden.
10. De school hanteert een systeem om de leerlingen niet alleen cognitief maar ook sociaal-emotioneel te volgen.
11. De kwaliteit van de zorg wordt bewaakt, geëvalueerd en geborgd.
12. De kwaliteit van het onderwijs wordt bewaakt, geëvalueerd en geborgd.

Specifieke doelen met betrekking tot de schoolontwikkeling

Door uitvoering van de 1-Zorgroute wordt de inhoud van het onderwijs afgestemd op de leerbehoeften van de leerlingen. Daardoor verbetert de kwaliteit van het onderwijs en wordt deze kwaliteitsverbetering gewaarborgd.

Opbrengstgericht werken: de 1-Zorgroute

Wij willen ter realisering van voornoemde doelen ons onderwijs inrichten vanuit het uitgangspunt dat elke leerling zorg nodig heeft en dat de leraar deze zorg organiseert binnen het aanbieden van de leerstof via een 1-Zorgroute.

Onder opbrengstgerichtheid verstaan we het bewust, systematisch en cyclisch werken aan het streven naar maximale opbrengsten. Bij opbrengsten gaat het dan om:

- cognitieve resultaten van leerlingen;
- sociaal-emotionele resultaten;
- tevredenheid van leerlingen, ouders en vervolgonderwijs.

Zorgplan

De leerlingenzorg op onze school wordt geheel afgestemd op de leerlingenzorg binnen het samenwerkingsverband 31.06

Het Samenwerkingsverband beschrijft vanuit inclusief onderwijs/ passend onderwijs de zorg in niveaus. Deze niveaus dienen als uitgangspunt voor het beschrijven van onze leerlingenzorg. De school werkt met dezelfde niveaus van zorg. Schematisch zien deze niveaus er zo uit:

Zorgniveau 1: Goed onderwijs in de klas

Zorgniveau 2: Omgaan met verschillen

Zorgniveau 3: Extra begeleiding in de school

Zorgniveau 4: Extra begeleiding door externen binnen/ buiten de school

Zorgniveau 5: Verwijzing

Voor de beschrijving van het zorgniveau verwijzen wij naar het schoolplan.

Wanneer een leerling problemen heeft met bepaalde leerstof of er zich problemen van sociaal-emotionele aard voordoen, wordt er door de leraar of de intern begeleider verder onderzoek gedaan. Deze leerlingen komen op de zorglijst.

De school heeft een schoolondersteuningsprofiel: Daarin staat beschreven welke zorg wij als school kunnen bieden. Meer informatie hierover is te vinden in het schoolplan.

Door middel van de Cito-eindtoets wordt gemeten hoe de opbrengsten van ons onderwijs zich verhouden tot het landelijk gemiddelde. De inspectie van het onderwijs beoordeelt de resultaten met als uitgangspunt het van de school te verwachten niveau. De inspectie heeft

vooraf het niveau beschreven waaraan voldaan moet worden. De resultaten van de Cito-eindtoets worden in samenhang met het leerlingvolgsysteem geanalyseerd en bepalen mede het onderwijskundig beleid. Aan de hand van de gemeten opbrengsten, opgestelde trendanalyses, dwarsdoorsneden en de daaruit getrokken conclusies, wordt de kwaliteit van het onderwijs bepaald en geborgd volgens de verbetercyclus: 'plan, do, check and act'.

Vervanging van methodes

Om goed onderwijs te kunnen geven, wordt er gebruik gemaakt van actuele methodes. Volgens het daarvoor opgestelde rooster, wordt er per schooljaar aangegeven welke methodes en materialen vervangen zullen worden. Hiervoor verwijzen wij naar de schoolgids en het schoolplan. Voor verdere informatie over de zorg voor kwalitatief onderwijs verwijzen wij naar het Schoolplan 2015-2019.

Personeelsbeleid

De directeur heeft de dagelijkse leiding en is drie dagen ambulant. De directeur voert gemandateerde bestuurstaken uit. Dit staat beschreven in het managementstatuut. Tevens geeft de directeur twee dagen les aan groep zeven. De directeur wordt ondersteund door het Leiderschapsteam (LT). Het leiderschapsteam staat drie of vier dagen voor de klas en heeft één of twee dagen ambulante tijd om hun taken uit te voeren.

De leraar is het belangrijkste instrument op school. Goede leraren geven goed onderwijs.

Teamontwikkeling door scholing is van groot belang om de kwaliteit van het onderwijs en verhoging van de opbrengsten te verbeteren en de kwaliteit te borgen. Teamscholing vindt plaats op studiedagen rond een bepaald thema. De komende jaren volgen wij een teamstudie gedrag: Het invoeren van de Covey principes. Individuele scholing wordt gevolgd in het kader van professionalisering.

Van onze leraren verwachten wij ook dat zij de identiteit uitdragen naar de leerlingen. Nieuw aan te stellen leraren dienen voor benoeming een verklaring te tekenen waarin zij de gereformeerde belijdenis van de schoolvereniging aanvaarden. Er is een gedragscode voor iedereen die op onze school werkzaam is of stage loopt. Iedere leraar bezit een Verklaring van Goed Gedrag. Het streven is dat alle leerlingen zich binnen onze school veilig voelen. Als gouden regel geldt 'zoals u wilt dat de mensen u doen, doet u hen aldus' (Mattheüs 7:12).

Het personeelsbeleid is er op gericht dat alle leraren optimaal inzetbaar zijn in de groepen waarin zij het best functioneren. Daarnaast voeren zij binnen hun normjaartaak niet-lesgebonden taken uit. Over een goede verdeling van deze taken wordt er gewerkt met het overlegmodel.

Om de doelstellingen van de school te bereiken wordt er gewerkt in kleine groepen voor zover de formatie dat toelaat. Dat betekent dat zoveel mogelijk beschikbare formatie besteed wordt aan personeel dat daadwerkelijk lesgeeft.

De school streeft ernaar zoveel mogelijk leraren met een WTF van 1.000 te benoemen, zodat het aantal verschillende leraren voor één groep beperkt kan blijven. Bovendien kunnen hierdoor de niet-lesgevende taken beter verdeeld worden.

De school maakt gebruik van de diensten van vrijwilligers en stagiaires.

Dhr. Randy Crütz vervult de taak van conciërge. Dhr. Gijs van der Niet vervult de taak van technisch onderhoud van het schoolgebouw. Mevr. Nicole Mauritz begeleidt leerlingen met leerproblemen en werkt met leerlingen die meer begaafd zijn op een breder vlak. Dhr. Wim van der Linden geeft rekenen aan leerlingen die daar extra hulp bij nodig hebben. Dhr. Pim Stevens is onze netwerkbeheerder.

De school besteedt administratie uit aan Ons Onderwijsbureau.

Onderwijskundige ondersteuning wordt ingehuurd. M. Luyten, die werkzaam is bij de psychologen praktijk Molenveld, houdt enkele malen per schooljaar spreekuur voor leerlingen met gedrags- of leerproblemen en hun ouders.

Funcitiemix

L11 functie per 01-08-2018

Mw. D. Migchels- van Drongelen, mw. D. van der Niet- Hulshof en dhr. P. Baan hebben een L11 functie. Wij voldoen met 45 % L11 functies (2018) aan de wettelijke norm.

Het schoolbestuur hanteert de volgende eisen bij een benoeming in de L11 functie:

- De L11leraar dient 50 % van zijn/haar WTF lesgevende taken uit te voeren.
- De L11 leraar dient scholing hebben gevolgd: Een Post-HBO-studie of een Master-opleiding.
- De L11 leraar denkt mee over beleidsmatige zaken en het uitvoeren ervan.

De L11 leraren vormen samen het leiderschapsteam (LT) en het zorgteam. Zij functioneren op beleidsmatig terrein mee en ondersteunen de directeur.

Zij hebben ieder hun eigen specifieke taken:

D. Migchels-van Drongelen is Intern begeleider, gedrags- en hoogbegaafheidsspecialist en is lid van de kwaliteitscommissie.

D. van der Niet-Hulshof is leesspecialist en is lid van de financiële commissie.

P. Baan is rekenspecialist en houdt zich bezig met Arbozaken en Veiligheid.

Financieel beleid

De identiteit van onze school, de ligging en de positionering als streekschool hebben gevolgen voor het aantrekken van leerlingen en personeel. In de bekostigingssystematiek 'lumpsum' zijn het aantal leerlingen en de gemiddelde leeftijd van het onderwijsgevend personeel maatgevend voor de hoogte van de rijksbekostiging. Het tijdig in kaart brengen van alle beheersbare en niet beheersbare financiële risico's door het opstellen van een risico-inventarisatie, het maken van meerjarenplannen, het maken van goede en duidelijke afspraken over verantwoordelijkheid en financiële controle zijn belangrijke instrumenten om te komen tot een goed financieel beheer.

De volgende zaken betreffen enkele algemene financiële uitgangspunten van de school.

Het financiële beleid is dienstbaar aan de missie, visie en doelstellingen van de school.

Het streven is om een veilige financiële omgeving te waarborgen waarbij er voldoende

weerstandsvermogen is, een zorgvuldig reserveringsbeleid en voldoende liquide middelen.

In verband met het zo klein mogelijk houden van het aantal groepen vanwege de zorg aan leerlingen en de kwaliteit van het onderwijs, is het financiële beleid toegespitst op het zoveel mogelijk toedelen van budgetten aan formatie mits de materiële lasten (inclusief investeringen) voldoende zijn afgedekt en er voldoende financiële baten zijn.

Het financieel beleid wordt jaarlijks vastgesteld.

Financiële modellen en uitvoeringsprocessen dienen zodanig beschreven te zijn dat het financieel beleidsplan hanteerbaar is voor alle doelgroepen. De modellen en systematiek zijn zodanig ingericht dat bestuur en directie van de school hierin inzicht hebben zodat zij op basis van het gewenste beleid kunnen bijsturen.

Het weerstandsvermogen van de school, zowel in de zin van balanswaarde als in de zin van liquiditeit (direct opeisbare tegoeden en kortlopende vorderingen), dient op elk moment minimaal € 100.000 te bedragen. Daarnaast is afgesproken dat vanuit de reserve € 50.000 voor extra onderhoud en € 70.000 voor het behouden van personeel in tijden van dalende leerlingprognoses als dotatie gereserveerd.

Indien er een financieel overschot resteert binnen het eigen vermogen van de school, vindt er een overleg plaats tussen bestuur en directie om te komen tot een weloverwogen inzet tot verbetering van de kwaliteit van het onderwijs.

Werkdrukgolden

In 2018 heeft het bestuur werkdrukgolden ontvangen. Het voorstel van het team om daar extra personeel voor aan te stellen, werd met instemming van de Medezeggenschapsraad en het bestuur gehonoreerd. Kim Spoelstra is als fulltimer aangenomen per 1 augustus 2018. De werkdrukgolden waren niet toereikend om een volledige FTE te bekostigen. Enkele teamleden hebben besloten om minder te gaan werken, waardoor het wel mogelijk was om een wtf 1.000 te financieren. Daardoor is het mogelijk geworden om allemaal enkele groepen te formeren in plaats van combinatieklassen.

Relationeel beleid

Onze school is een kleinschalige organisatie. Los van mogelijke personele en financiële risico's die dit met zich mee kan brengen, welke niet afgewenteld kunnen worden op een grotere organisatie, brengt het ook veel voordelen met zich mee. Daarbij gaat het met name om behoud van de eigen identiteit, behoud van zeggenschap en het gevoel van betrokkenheid. De MR heeft bij belangrijke beleidsvoornemens of beleidsveranderingen instemmings- of adviesrecht. De samenwerking met de MR, zowel de personeelsgeleding en de oudergeleding is goed. Er vindt regelmatig overleg plaats tussen bestuur en MR.

De Ouderraad organiseert en/of ondersteunt, vaak samen met het onderwijsteam, feesten, vieringen en andere activiteiten.

Wij proberen zoveel als mogelijk overlegmogelijkheden met de ouders in ons onderwijs op te nemen. Hierin worden zij geïnformeerd over de vorderingen van hun kind, kunnen zij eventuele problemen bespreken en worden zij betrokken bij het onderwijs op de school.

Wij werken constructief samen met diverse instanties zoals het Samenwerkingsverband 36.01, de gemeente Brunssum, hogescholen (met name Pabo's), scholen voor Voortgezet Onderwijs en verschillende kerken en evangelische groeperingen.

Daarnaast heeft de directie contact met andere scholen voor Primair Onderwijs om ideeën te delen over met name onderwijs. Het schoolbestuur is aangesloten bij de besturenbond LVGS. Het LVGS is ondergebracht bij Verus, de vereniging van schoolbesturen met christelijk onderwijs.

Er is een nieuw samenwerkingsverband opgericht onder de naam Samenwerkingsverband Passend Onderwijs Parkstad Limburg PO 31.06. Ook ons schoolbestuur is hierbij betrokken.

Onze interne begeleider Diana Migchels vertegenwoordigt onze school bij overleg over zorgleerlingen in het ZAT (Zorg Advies Team), het overleg van intern begeleiders in het samenwerkingsverband, VIP(Verwijsindex Parkstad) en zij is samen met Gerte Offeringa aandachtfunctionaris voor KM (Kindermishandeling en HW (Huiselijk Geweld).Daniëlle van der Niet is vertegenwoordiger personeelsgeleding van de Ondersteuningsplanraad (OPR) van het SWV 31.06. Mevr. Buyung Sook participeert in de OPR als vertegenwoordiger oudergeleding. Zij heeft mevr. Joke Verhage per 1 september opgevolgd.

Financieel verslag 2018

Gereformeerde Basisschool Benjamin
ressortierend onder het bevoegd gezag van
‘Vereniging tot stichting & instandhouding van scholen met de Bijbel
op gereformeerde grondslag Treebeek’

I – FINANCIËLE POSITIE PER BALANSDATUM

Kengetallen

Kengetal	Peiling	Waarde	Norm	Oordeel
Aantal scholen	1-okt-18	1	n.v.t.	n.v.t.
Aantal leerlingen	1-okt-18	140	n.v.t.	n.v.t.
Solvabiliteit 1	31-dec-18	0,73	> 0,25	Goed
<i>Eigen vermogen / totale passiva</i>				
Solvabiliteit 2	31-dec-18	0,82	> 0,50	Goed
<i>(Eigen vermogen + voorzieningen) / totale passiva</i>				
Eindbeoordeling solvabiliteit				Goed
Current ratio	31-dec-18	4,01	> 1,00	Goed
<i>(Vlottende activa + liquide middelen) / kortlopende schulden</i>				
Cash ratio	31-dec-18	3,35	> 0,50	Goed
<i>Liquide middelen / kortlopende schulden</i>				
Liquide middelen per leerling (x € 100)	31-dec-18	14,86	> 5,00	Goed
Eindbeoordeling Liquiditeit				Goed
Cashflow ratio	31-dec-18	4,00	< 10,00	Goed
<i>Eigen vermogen / (exploitatie resultaat + afschrijvingen)</i>				
Netto werkkapitaal (x € 100.000)	31-dec-18	1,87	> 0,55	Goed
<i>Eigen vermogen + voorzieningen - materiële vaste activa</i>				
Netto werkkapitaal per leerling (x € 100)	31-dec-18	13,34	> 5,00	Goed
Eindbeoordeling investeringsvermogen				Goed
Weerstandvermogen	31-dec-18	0,313	0,10/0,15	Goed
<i>Eigen vermogen / totale baten</i>				
Personele lasten % van totale baten	gem 2018	0,77	< 0,87	Goed
<i>(Loonkosten + indirecte personeelslasten excl VVF) / totale baten</i>				
Kapitalisatiefactor	31-dec-18	43,01	< 60,00	Goed
<i>(Balans totaal - boekw.gebouw+terrein) / (totale baten + financieel)</i>				
Eindbeoordeling kapitaal / weerstandsvermogen				Goed
FINANCIËLE FORECAST 31-12-2018				GOED

FINANCIËLE POSITIE PER BALANSDATUM (vorig jaar)

Kengetallen

Kengetal	Peiling	Waarde	Norm	Oordeel
Aantal scholen	1-okt-17	1	n.v.t.	n.v.t.
Aantal leerlingen	1-okt-17	143	n.v.t.	n.v.t.
Solvabiliteit 1	31-dec-17	0,67	> 0,25	Goed
<i>Eigen vermogen / totale passiva</i>				
Solvabiliteit 2	31-dec-17	0,82	> 0,50	Goed
<i>(Eigen vermogen + voorzieningen) / totale passiva</i>				
Eindbeoordeling solvabiliteit				Goed
Current ratio	31-dec-17	4,24	> 1,00	Goed
<i>(Vlottende activa + liquide middelen) / kortlopende schulden</i>				
Cash ratio	31-dec-17	3,50	> 0,50	Goed
<i>Liquide middelen / kortlopende schulden</i>				
Liquide middelen per leerling (x € 100)	31-dec-17	13,19	> 5,00	Goed
Eindbeoordeling Liquiditeit				Goed
Cashflow ratio	31-dec-17	4,27	< 10,00	n.v.t.
<i>Eigen vermogen / (exploitatie resultaat + afschrijvingen)</i>				
Netto werkkapitaal (x € 100.000)	31-dec-17	1,75	> 0,55	Goed
<i>Eigen vermogen + voorzieningen - materiële vaste activa</i>				
Netto werkkapitaal per leerling (x € 100)	31-dec-17	12,21	> 5,00	Goed
Eindbeoordeling investeringsvermogen				Goed
Weerstandvermogen	31-dec-17	0,271	0,10/0,15	Goed
<i>Eigen vermogen / totale baten</i>				
Personele lasten % van totale baten	gem 2017	0,76	< 0,87	Goed
<i>(Loonkosten + indirecte personeelslasten excl VVF) / totale baten</i>				
Kapitalisatiefactor	31-dec-17	40,52	< 60,00	Goed
<i>(Balans totaal - boekw.gebouw+terrein) / (totale baten + financieel)</i>				
Eindbeoordeling kapitaal / weerstandsvermogen				Goed
FINANCIËLE FORECAST 31-12-2017				GOED

Oorzaken en conclusies op basis van kengetallen

Setting

De vereniging heeft één kleine school onder haar bevoegd gezag. De school ligt in de Brunssumse wijk Treebeek. Deze wijk is centraal gelegen tussen Brunssum, Hoensbroek en Heerlen. Het voedingsgebied is vrij groot en omvat ongeveer geheel oostelijk Zuid-Limburg. De vereniging ziet haar school als een streekschool met als doelgroep kinderen van ouders die kiezen voor een school met de Bijbel als uitgangspunt.

Het aantal leerlingen is afgenomen van 143 naar 140 per 1 oktober 2018. De verwachting is dat op de nieuwe teldatum het aantal leerlingen zal afnemen.

Uit de waarden per ultimo 2018 en het verloop en ontwikkeling van de bovenstaande kengetallen, kunnen de volgende oorzaken en conclusies beschreven worden.

Financiën op balansdatum

Onderstaand een overzicht en analyse van de financiële situatie op balansdatum.

Balans totaal	Realisatie	Mutatie t.o.v. vorig jaar %
2018	€ 339.536	+ 15,4 %
2017	€ 294.261	+ 5 %
2016	€ 279.290	+ 32 %
2015	€ 212.295	- 4 %
2014	€ 220.571	- 10 %

Kalenderjaar 2018 gaf een positief resultaat aan baten en lasten van € 50.588 waar een positief saldo van € 20.736 was begroot. Een analyse volgt later. Er is sprake van een positievere ontwikkeling dan verwacht.

Solvabiliteit

Solvabiliteit 1 – het vermogen om op lange termijn aan betalingsverplichtingen te voldoen bedraagt 72,87%. Dit is een toename van 5,99% t.o.v. vorig jaar. Beduidend hoger dan de vastgestelde norm ad 25%. Deze toename wordt voornamelijk veroorzaakt door het positieve resultaat van € 50.588.

Voor de berekening van de solvabiliteit 2 zijn de volgende grootheden van belang: Het eigen vermogen c.q. de algemene reserve en bestemmingsreserves plus voorzieningen. De solvabiliteit 2 score van 81,7 %, hetzelfde als vorig jaar, is als **goed** te kwalificeren.

Ook in 2018 heeft er weer een inventarisatie plaatsgevonden of er medewerkers zijn die gebruik willen maken van de regeling duurzame inzetbaarheid. Er zijn geen medewerkers die een plan hebben ingediend of hebben aangegeven hiervoor te willen sparen.

Het vormen van een personele voorziening voor duurzame inzetbaarheid is niet noodzakelijk, zoals ook de vorming van de voorziening langdurig zieken is niet nodig, gezien het ziekteverzuim.

Het saldo aan voorzieningen heeft betrekking op jubilea en onderhoud.

De voorziening voor jubilea kende in 2018 een dotatie ad € 750 en een vrijval ad € 2.142. Dit is ook de reden waarom de voorziening jubilea per saldo is afgenomen naar een niveau van € 12.395. In 2019 zal er een onttrekking aan de voorziening jubilea plaatsvinden ad € 1.768.

De verantwoordelijkheid voor het buitenonderhoud en aanpassingen aan het gebouw is per 1 januari 2015 bij het bevoegd gezag van het schoolbestuur (doordecentralisatie) komen te liggen, er wordt gewerkt met een actueel meerjaren onderhoudsplan. Per saldo is de voorziening onderhoud afgenomen van € 29.750 naar € 17.727. In 2018 heeft er een onttrekking van de voorziening onderhoud plaatsgevonden van € 29.023 voor uitgevoerde schilderwerkzaamheden en onderhoud aan de marmoleum vloer.

Dit tegenover een dotatie van € 15.000 voor binnen- en € 2.000 voor buitenonderhoud. Voor de komende jaren volgen er financiële verplichtingen voor ongeveer € 85K aan diverse werkzaamheden, in de opgestelde meerjaren begroting is hier reeds rekening mee gehouden.

Liquiditeit

De liquiditeit – het vermogen om op korte termijn aan betalingsverplichtingen te voldoen – is afgenomen. Die daling wordt berekend met behulp van de current ratio en de cash ratio. De berekening daarvan gebeurt met de volgende grootheden:

- De kortlopende vorderingen.
- De liquide middelen.
- De kortlopende schulden.

In 2018 stijgen de liquide middelen met een bedrag van € 19.341. Deze toename in liquide middelen wordt veroorzaakt door het positieve exploitatieresultaat ad € 50.588 minus de gedane investeringen ad € 36.225.

Het verloop van de liquide middelen wordt ook nader uitgewerkt in de analyse van het **kasstroomoverzicht**.

Met een current ratio van 4,01 en de cash ratio 3,35 scoren beide kengetallen boven de norm, Eindbeoordeling liquiditeit is **goed** en biedt ruimte voor toekomstige uitgaven aan bijvoorbeeld onderhoud en extra investeringen in ICT.

Investeringsvermogen

Het investeringsvermogen geeft een indicatie van de mogelijkheden die de school heeft om in de toekomst investeringen in het gebouw, ICT, OLP, inventaris en/of personeel te kunnen blijven uitvoeren. Dit wordt bepaald op basis van drie kengetallen:

- ✓ Cashflow ratio: het aantal jaren die nodig zijn om bij een gelijkblijvende kasstroom (=exploitatieresultaat + afschrijvingen) het eigen vermogen opnieuw op te bouwen. Hoe lager de uitkomst, hoe beter dus.
- ✓ Netto werkkapitaal: dat deel van het op lange termijn vastgelegde vermogen dat beschikbaar is voor kort tijdelijke financiering. Hoe hoger het netto werkkapitaal, hoe meer mogelijkheden de school heeft om nieuwe of extra investeringen te doen.
- ✓ Netto werkkapitaal per leerling: omdat er tussen het aantal leerlingen en het plegen van nieuwe investeringen vaak een relatie ligt, wordt het netto werkkapitaal ook per leerling uitgedrukt.

Het verbeteren van de cashflow ratio t.o.v. 2018 met 0,27 ligt voornamelijk in de toename van eigen vermogen door het gerealiseerde positieve resultaat in 2018.

In wezen moet je dit kengetal monitoren over de jaren heen. De norm is vastgesteld op basis van de termijn van de meerjaren investeringsplannen.

De hoofdoorzaak van de lichte stijging van het netto werkkapitaal is zoals reeds eerder aangegeven gelegen in het exploitatieoverschot en de toename van de materiële vaste activa. Met een resultaat einde verslagjaar van 1,87 (2017: 1,75) versus de norm van 0,55 geeft aan dat er financiële ruimte is om in de toekomst te investeren en groot onderhoud te plegen. Deze intentie heeft het bevoegd gezag ook. Dit komt later ook tot uitdrukking in de continuïteitsparagraaf. Geen aanvullende actie vereist, waakzaamheid blijft geboden, dat in 2019 het begrote positieve resultaat ook gerealiseerd wordt. Eindbeoordeling investeringsvermogen is **goed**.

Weerstandvermogen

Het weerstandvermogen geeft de mate aan waarbinnen het (plotseling) wegvallen van een deel van de rijksvergoeding opgevangen kan worden uit het eigen vermogen. Dit risico is bij GB Benjamin **goed** afgedekt met 31 % (2017: 27 %) en ligt daarmee binnen de range tussen 10 % en 15 % die DUO noodzakelijk acht. Met louter dit laatste gegeven kan er echter geen oordeel gegeven worden over de bereikte eindwaarde.

Risico's moeten beperkt worden en dat kan indien er sprake is van:

- ✓ Heldere management- & communicatiestructuur.
- ✓ Goed onderbouwde meerjarenplannen voor formatie, onderhoud en investeringen.
- ✓ Goede analyses en managementrapportages op de gebieden van:
 - Exploitatie;
 - Investerings;
 - Netto werkkapitaal;
 - Liquiditeit.
- ✓ Regelmatige budgetcontrole en bijsturing.
- ✓ Risico inventarisaties.
- ✓ Beheersingsmaatregelen.

In de Staatscourant van 24 november 2011 heeft de Minister van OC&W de beleidsregel financieel toezicht po en vo vastgesteld. Het financiële toezicht is gericht op financiële risico's op het niveau van bevoegd gezag (bestuur) van de scholen en betreft de aspecten: De financiële continuïteit, doelmatigheid en rechtmatigheid.

De risicogerichte opzet van het toezicht houdt in dat de Inspectie alleen contact legt met of een onderzoek instelt bij besturen wanneer zij financiële risico's constateert of met voldoende waarschijnlijkheid vermoedt. Bij de beoordeling van het vermogen staat de vraag centraal: wat is de kapitaalsbehoefte van de instelling? Om dit te kunnen berekenen is het kengetal weerstandvermogen te beperkt en stelt het Ministerie het begrip kapitalisatiefactor centraal.

Kapitalisatiefactor

De kapitalisatiefactor wordt gedefinieerd als:

Totaal balanskapitaal (excl. boekwaarde gebouwen en terreinen) / gedeeld door totale baten.

Realisatie 2018 43,0 % versus 40,5 % vorig verslagjaar tegenover 40,0 % einde 2016.

De bovengrens voor kleine instellingen met < € 5 mln. jaarlijkse baten is bepaald op 60 %.

Hiervan is de buffer om risico's op beheersbare wijze op te kunnen vangen normatief 10 %.

Concreet betekent dat voor de vereniging een normatief financieel benodigde buffer voor risico-opvang van 10 % van de totale baten van € 0,79 mln. is € 79.000. Dit bedrag ligt ook in lijn met het financiële beleid. Oordeel kapitalisatiefactor is **goed**.

Risicobeheersing is een facet dat binnen de vereniging hoog op de agenda staat.

Al in schooljaar 2006/2007 heeft de school een financiële commissie in het leven geroepen die opereert als adviesorgaan naast bestuur en directie. De financiële commissie heeft in 2018 regelmatige overlegmomenten gehad, houdt strak de hand aan managementrapportages en is in staat gebleken om snel maatregelen te nemen indien er knelpunten in de formatie of financiering optreden.

Het is de bedoeling dat er ook in de toekomst nieuwe investeringen blijven plaatsvinden, mits de financiële positie dat blijft toestaan en deze investeringen ten goede komen aan de kwaliteit van het onderwijs. Als activerings-grens geldt een drempelbedrag van € 500.

Ook kostenbeheersing is van groot belang. In de praktijk komt dat vooral neer op het tijdig aanpassen van personele lasten aan de teruglopende inkomsten / leerlingen. Hier slaagt de school tot nu toe goed in. De personele kosten als percentage van de totale baten is in 2018 gestegen van 76 % naar 77 %.

Als maximale bovengrens voor dit kengetal wordt intern 87 % aangehouden. Dit percentage is bepaald op basis van de meerjaren formatieplanning. Dit plan wordt jaarlijks geactualiseerd om de kosten van de formatie in de greep te houden.

Het kengetal personeelslasten t.o.v. rijksbijdragen wordt door de Inspectie gehanteerd om te oordelen of de continuïteit van een organisatie niet in gevaar is. Als norm is het plafond bepaald op 95 %. Met een realisatiescore einde 2018 van 76,5 % versus 75,6 % vorig jaar, geldt dat er sprake is van een gezonde ontwikkeling en geen sprake is van verhoogd risico bij de vereniging. Gezien de resultaten is nader onderzoek door de Inspectie niet te verwachten.

M.b.t. haar personeel kent GB Benjamin twee specifieke sterke punten:

- ✓ De flexibiliteit ten aanzien van de inzet van personeelsleden.
- ✓ De goede onderlinge verstandhouding binnen het team, waardoor bijvoorbeeld het ziekteverzuim al jaren laag is.

Rekening houdend met het gegeven dat er goede financiële instrumenten beschikbaar zijn, risico's inventarisatie constant aandacht heeft en uitvoeringskwesties binnen de school goed geregeld zijn, is het huidige kapitaal / weerstandsvermogen als **goed** te beoordelen. Uiteraard blijft alertheid naar de toekomst toe gewenst.

Financiële forecast

Het bestuur van de vereniging heeft in het verleden een projectgroep lumpsum geformeerd. Eén van de belangrijkste vragen was of het mogelijk is om als éénpitter financieel te overleven. Een bevoegd gezag met slechts één kleine school kan immers nooit terugvallen op een groter geheel. Echter dit was niet wenselijk, omdat de school haar identiteit in de toekomst wil blijven uitdragen.

De berekende eindwaarden van de kengetallen geven aan dat het bestuur en de school nog steeds in staat zijn om de onderwijsactiviteiten als éénpitter voort te zetten. De financiële forecast van de school is daarmee, net als vorig jaar, nog steeds **goed** te noemen.

Een meerjaren benchmark van éénpitters en de meerjarenexploitatie en -balans over de school in de continuïteitsparagraaf volgen later en zullen deze conclusie nogmaals bevestigen.

II – GANG VAN ZAKEN GEDURENDE HET VERSLAGJAAR

Financieel beleidsplan

Binnen de school wordt gewerkt met een beleidsplan voor het personeel en materieel terrein. Deze meerjarenplannen zijn een belangrijk instrument bij risicobeheersing en controle. In dit plan is ook een duidelijke link gelegd naar het eerder opgestelde onderwijsinhoudelijke schoolplan.

Personeelsbeleid

Belangrijke uitgangspunten van het personeelsbeleid zijn:

- ✓ Nieuw aan te stellen leerkrachten dienen voor benoeming een verklaring te tekenen waarin zij de gereformeerde belijdenis van de school aanvaarden.
- ✓ De directie zal de inzetbare uren van de leerkrachten zo flexibel mogelijk gebruiken in goed overleg met betrokkenen.
- ✓ Het streven is om een groep aan niet meer dan 2 verschillende leerkrachten te koppelen.
- ✓ Nieuw aan te stellen leerkrachten mogen bij voorkeur jong zijn. Dit is ongunstig voor de gewogen gemiddelde leeftijd (GGL) van de school, maar in de toekomst gunstig indien een landelijke GGL wordt ingevoerd. Het voordeel van een jonge leerkracht is echter met name dat er in de leeftijdsopbouw een evenredig team wordt gevormd.
- ✓ De aandacht voor het schoolklimaat d.w.z. de sfeer en de werkomstandigheden binnen de school in al haar geledingen draagt positief bij aan het voorkomen van ziekteverzuim.
- ✓ Nascholing heeft als doel de kwaliteit van het onderwijs te verhogen en zal in principe aan één of enkele teamleden gegeven worden welke door kennis te delen het algemene peil van het schoolteam kunnen verbeteren. De school investeert in scholing door directe uitgaven en/of facilitering van medewerkers.
- ✓ De school maakt graag gebruik van de diensten van vrijwilligers, stagiaires en LIO-krachten mits dit kostenneutraal kan plaatsvinden, hogere kosten voorkomen kunnen worden en/of er voldoende financiële ruimte is waardoor andere activiteiten niet belemmerd worden.
- ✓ De school neemt onderwijskundige ondersteuning af bij externen. Administratieve ondersteuning wordt ingehuurd bij een administratiekantoor dat is gespecialiseerd in onderwijs. Afhankelijk van de prijs en kwaliteit van de geleverde diensten blijft de school in de toekomst al dan niet van deze externen gebruik maken.

Financieel beleid

Onderstaand nogmaals de belangrijke uitgangspunten van het financieel beleid:

- ✓ Het financiële beleid is dienstbaar aan de missie, visie en doelstellingen van de school. Streven is om een veilige financiële omgeving te waarborgen waarbij voldoende vermogen/kapitaal is, een zorgvuldig reserveringsbeleid en voldoende liquiditeit.
- ✓ Het financiële beleid is zodanig ingericht dat er door middel van een cyclisch proces ontwikkeling plaatsvindt.
- ✓ Het financiële beleid wordt vastgesteld voor een periode van 4 schooljaren.
- ✓ Financiële modellen en uitvoeringsprocessen dienen zodanig beschreven te zijn dat het financieel beleidsplan hanteerbaar is voor alle doelgroepen. De modellen en systematiek zijn zodanig ingericht dat bestuur en directie van de school hierin inzicht hebben zodat zij op basis van het gewenste beleid kunnen bijsturen.
- ✓ In het financieel beleidsplan is afgesproken dat het weerstandsvermogen van de school, zowel in de zin van balanswaarde als in de zin van liquiditeit (direct opeisbare tegoeden en kortlopende vorderingen), dient op elk moment minimaal € 100.000 te zijn.
- ✓ Binnen de interne managementrapportages worden de gecumuleerde afschrijvingen gereserveerd voor het moment dat de vervanging van materiële vaste activa daadwerkelijk plaats moet vinden. Hierdoor houdt het bestuur zicht op de daadwerkelijk beschikbare vrije reserves.
- ✓ Indien er een financieel overschot resteert binnen het eigen vermogen van de school, vindt er een overleg plaats tussen bestuur en directie om te komen tot een weloverwogen inzet tot verbetering van de kwaliteit van het onderwijs.

In het financieel beleidsplan is het volgende cyclische proces uitgewerkt:

- Beleid formuleren op basis van missie, visie en doelstellingen.
- Verantwoordelijkheden en bevoegdheden vaststellen:
 - Managementstatuut;
 - Treasurystatuut;
 - Afspraken met administratiekantoor.
- Risico's inventariseren en analyseren.
- Beleid vertalen in meerjarenplannen op de volgende terreinen:
 - Baten;
 - Kosten formatie;
 - Indirecte personele kosten;
 - Investerings in gebouw, ICT, onderwijsleerpakket en inventaris;
 - Kosten leermiddelen;
 - Overige exploitatiekosten.

Voor de financiële vertaling van deze plannen zijn modellen beschikbaar. Ze worden jaarlijks geactualiseerd rekening houdend met nieuw beleid en nieuwe regelgeving.

- Meerjarenplannen vertalen in jaarbegrotingen:
 - Exploitatiebegroting;
 - Investeringsbegroting;
 - Liquiditeitsbegroting;
 - Balansbegroting.
- Realisatie frequent toetsen aan de jaarbegrotingen.
- Analyseren van het verschil tussen realisatie en jaarbegrotingen.
- Waar nodig bijsturen en/of herformuleren van beleid en meerjarenplannen.

Gereformeerde Bs. Benjamin heeft in 2018 gehandeld conform de uitgangspunten zoals neergelegd in het financieel beleidsplan.

Analyse resultaat 2018

Een aantal factoren hebben consequenties gehad voor het financiële resultaat over 2018 en voor de vermogenspositie van de school per balansdatum. Onderstaand een analyse van bijzonderheden en verschillen tussen de realisatie en begroting en realisatie vorig jaar.

Baten

Totale baten 2018 zijn met € 789.429 6,5% hoger dan begroot en overschrijden de baten 2017 met een bedrag ad € 63.235.

- ✓ Voor de begroting 2018 is de personele bekostiging van het ministerie van OC&W van 19 oktober 2017 leidend geweest. Voor materieel is de bekostiging van OC&W van 24 september 2017 het uitgangspunt. Vanuit de PO-Raad is destijds bij opmaak van de begroting gebaseerd op het “Regeerakkoord 2017” en “Convenant Leerkracht” het advies gegeven, hoeveel aanvullende nieuwe bekostiging (€ 18 tot € 20 per leerling) schoolbesturen de komende schooljaren zouden kunnen verwachten.
- ✓ De personele baten bevat bijstelling voor zowel de hogere lonen en salarissen door de nieuwe CAO als voor de hogere premies zoals Participatiefonds en Pensioenen.
- ✓ De bekostiging van de prestatie box is met ingang van 2018-2019 verhoogd met circa € 10, naar € 180 per leerling.
- ✓ Voor de aanpak van de werkdruk wordt per schooljaar 2018-2019 de Personeel & Arbeid bekostiging verhoogd met een bedrag van € 155,55 per leerling. Deze extra middelen voor de werkdruk zijn niet begroot en hebben een positief effect hebben op de baten van het kalenderjaar van € 9.268. De school stelt hier een bestedingsplan tegenover in de lastensfeer. Deze zijn ook niet begroot.
- ✓ Gelden die worden ontvangen voor Passend Onderwijs (voormalige WSNS gelden) overschrijden de begroting met een bedrag ad € 7.512.
- ✓ De overige baten wijken met € 4.598 in positieve zin af t.o.v. de begroting, dit wordt veroorzaakt dat er inkomsten zijn ontvangen van het vervangingsfonds, het betreft bonus/malus regeling 2017 die niet zijn begroot.

Lasten

De totale lasten zijn met € 738.412 hoger dan begroot en overschrijdt de begroting met 2,49% T.o.v. 2017 is de overschrijding 6,46%.

- ✓ De **personele lasten** vormen ruim 80% van de totale lasten. Deze rubriek heeft de grootste invloed op het uiteindelijke resultaat. Binnen deze categorie kunnen de lasten nog verder gespecificeerd worden in *lonen en salarissen incl. uitkeringen* en *overige personele lasten*.

De **lonen en salarissen** (gesaldeerd met de uitkeringen) eindigen in 2018 € 41.944 (7,7%) hoger dan de begrotingen en liggen met € 585.144 ongeveer € 61.008 hoger ten opzichte van de realisatiecijfers van 2017.

De overschrijding tussen de gerealiseerde en begrote lonen en salarissen wordt voornamelijk veroorzaakt door hogere lonen en salarissen door de nieuwe CAO plus een verhoging van de premies van Participatiefonds en voor pensioenen in 2018, die bij het opstellen van de

begroting nog niet bekend waren. Hiervoor is ook compensatie ontvangen in de rijksbijdragen. Ontslaguitkeringen zijn in 2018 niet aan de orde geweest.

- De **materiële lasten** onderschrijden voor het kalenderjaar 2018 de begroting met € 25.401 en onderschrijden vorig kalenderjaar met ongeveer € 11.097. Hieronder volgt een opsomming per verdichting:

- ✓ De afschrijvingskosten ad € 11.283 wijken +/- € 2.265 af van de geplande afschrijvingen en zijn € 2.634 lager dan vorig jaar, dit wordt veroorzaakt doordat er een geplande ICT ad € 10.000 niet is uitgevoerd. Deze was wel voor een bedrag ad € 3.333 meegenomen als afschrijvingskosten in de begroting van 2018.
- ✓ Binnen de post huisvestingslasten (€ 57.948) lopen de gerealiseerde uitgaven conform de gerealiseerde cijfers van vorig kalenderjaar (€ 57.338). T.o.v. de begroting is er sprake van een minimale afwijking in positieve zin doordat de er aan schoonmaakkosten minder is uitgegeven dan oorspronkelijk begroot.
- ✓ Overige lasten onderschrijden de begroting en realisatie van 2017 met circa € 9.000, de grootste afwijking t.o.v. de begroting zit hem in de post administratie en beheer hierin waren de licentiekosten ad € 9.569 begroot die uiteindelijk in de realisatie verantwoord zijn onder de post ICT verbruik.
- ✓ De kosten voor OLP en ICT wijken in positieve zin af van de begroting met € 11.881 maar overschrijden de kosten van vorig kalenderjaar met € 960. De oorzaak van deze onderschijding t.o.v. de begroting ligt in het feit dat er in 2018 maar voor een bedrag ad € 17.400 is aangeschaft aan OLP terwijl er een bedrag ad € 36.750 was begroot.

Kortom, er is grip op de lasten! Een gezonde situatie.

Kengetal rentabiliteit

De rentabiliteit is een waardevol trendgegeven. Het saldo gewone bedrijfsvoering wordt uitgedrukt in een percentage van de totale baten. In principe heeft de vereniging geen winstoogmerk. PO raad adviseert dat de gemiddelde rentabiliteit berekent over een vijftal jaren, dient uit te komen tussen 0 % en 5 %.

De situatie wordt pas precair als de rentabiliteit scores structureel negatief zijn.

Realisatie rentabiliteit van GB.Benjamin 2018 is 6,41 % volgend op 2017 4,43 %.

Budgettaire bestond voor 2018 de verwachting dat de rentabiliteit score 2,80 % zou zijn.

Een gunstige ontwikkeling die veroorzaakt is door bovenstaande oorzaken.

De gemiddelde rentabiliteit van de school over periode 2014 t/m 2018 bedraagt + 1,83 %. Een resultaat dat prima binnen de lijntjes van het Ministerie ligt. Directie heeft de intentie om de gelden op een beheerste wijze terug te laten vloeien aan het onderwijs. Er wordt sturing gegeven aan huidige en toekomstige resultaten. Ter referentie, zie onderstaand, het landelijke gemiddelde over 2017 voor éénpitters op rentabiliteit bedroeg 2,59 %.

De Inspectie van het Onderwijs hanteert sinds 2016 de Huisvestingsratio als een kengetal bij het toezicht op de financiële continuïteit. Als signaleringswaarde voor het PO geldt een plafond van 10%.

Huisvestingsratio: (huisvestingslasten + afschrijving gebouw& terrein) / totale lasten*100%

Resultaat van GB Benjamin is 7,9% voor realisatie 2018 en voor vorig verslagjaar 8,3%.

Benchmarking in het primair onderwijs

Benchmarking is een manier om organisaties makkelijker te vergelijken. Onderstaand de landelijke ontwikkeling van de diverse financiële kengetallen¹ in het po, gesplitst naar 307 éénpitters (BO1). Het geeft een beeld van de ontwikkeling of trend. Waarbij aangetekend, dat bij elke school specifieke onderwerpen kunnen spelen. Een indicatie of de GB Benjamin (07LK) in haar procesvoering afwijkt en of er mogelijke risico's zijn t.o.v. andere éénpitters.

JAAR	Gemiddelde van Personeelslasten / totaal lasten	Aantal van Bevoegd Gezag
2017	79,38	307
2016	79,39	371
2015	79,40	368
2014	80,40	364
2013	80,26	362

2018	81,86	07LK Bs. Benjamin
2017	79,09	07LK Bs. Benjamin
2016	80,40	07LK Bs. Benjamin

De verhouding personele lasten t.o.v. de totale lasten is 81,86 % tegenover 79,09% vorig jaar.

JAAR	Gemiddelde van Solvabiliteit I	Gemiddelde van Solvabiliteit II	Gemiddelde van Kapitalisatiefactor	Gemiddelde van Rentabiliteit	Gemiddelde van Liquiditeit	Gemiddelde van Huisvestingsratio	Aantal van Bevoegd gezag
2017	0,68	0,79	69,92	2,59	5,35	7,11	307
2016	0,68	0,79	69,76	1,96	5,24	7,08	371
2015	0,68	0,79	67,64	2,16	5,31	7,45	368
2014	0,68	0,78	66,37	0,56	5,00	6,24	364
2013	0,68	0,77	63,59	3,91	4,73	6,67	362

2018	0,73	0,82	43,01	6,41	4,01	7,9	Bs. Benjamin
2017	0,67	0,82	40,52	4,43	4,24	8,3	Bs. Benjamin
2016	0,59	0,74	40,04	4,53	3,37	8,1	Bs. Benjamin

Met de resultaten van bijvoorbeeld de kapitalisatiefactor op het netvlies, kan er geconcludeerd worden dat de landelijke resultaten van besturen van vergelijkbare grootte dikwijls beter zijn. Ze zijn meer vermogend. Dit betekent niet dat de financiële situatie bij GB Benjamin verontrustend is. Er zijn financieel gezonde resultaten, die beter zijn dan de norm. Geen sprake van extra structurele risico's bij procesvoering. De directie heeft de intentie om de gelden op beheerste wijze terug te laten vloeien aan het onderwijs. Sturen op de formatie is bij het bestuur een speerpunt.

Conclusie: Er wordt sturing gegeven aan resultaten, geen aanvullende actie noodzakelijk.

¹ DUO verzamelt gegevens over het PO in Nederland en stelt daarvan een grote hoeveelheid online beschikbaar.

III – TREASURY

Door het bestuur is een nieuw treasurystatuut, die voldoet aan de regeling beleggen en belenen door instellingen voor onderwijs, vastgesteld per 8 mei 2018 met een looptijd van vijf jaar. In dit statuut wordt beschreven welke treasurytaken en verantwoordelijkheden van toepassing zijn voor de vereniging. Tevens worden de beleidskaders vastgelegd voor diegenen die bij deze taken en verantwoordelijkheden betrokken zijn. De algehele doelstelling voor de treasuryfunctie is dat deze de financiële continuïteit van de school waarborgt. In het statuut worden afspraken gemaakt over onderwerpen als beheersing van rentekosten en risico's, financierings- en beleggingsvraagstukken vastgelegd. De vereniging heeft per einde boekjaar geen uitstaande beleggingen en beleningen in portefeuille. Eventuele koersverliezen zijn niet aan de orde. De lage rentestand heeft zijn weerslag op de rente baten. Door de hogere bankkosten is het saldo van financiële baten en lasten voor het verslagjaar € 429 negatief tegenover vorig jaar € 397 negatief. Er is geen hoog risico.

IV – CONTINUÏTEITSPARAGRAAF

De financiële commissie en de schoolleiding voorziet een aantal ontwikkelingen die in de toekomst hetzij positief hetzij negatief zullen uitwerken voor de financiële situatie van de school. Uiteraard is er regulier overleg over dit soort zaken, zie ook risicobeheersing. Meerjarenbegroting 2019 – 2022 is vastgesteld in de bestuursvergadering van 18 maart 2019.

Gegevens set

	2018	2019	2020	2021	2022
teldatum 1 oktober	1-10-2018	1-10-2019	1-10-2020	1-10-2021	1-10-2022
directie	1,09	1,09	1,09	1,09	1,09
ondersteunend personeel	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
onderwijzend personeel	7,37	7,57	7,57	7,12	7,12
FTE totaal	8,46	8,66	8,66	8,21	8,21
totaal aantal leerlingen	140	136	132	129	124

Algemene ontwikkelingen / toelichting

De school verwacht in de toekomst een daling van het aantal leerlingen, aangezien de uitstroom hoger zal zijn dan de instroom. Dit blijft druk leggen op de toekomstige inkomsten. De samenstelling van het team is relatief jong. De inzet van het personeel is zeer flexibel en personeelsverloop op vrijwillige basis blijft in de toekomst tot de mogelijkheden behoren. Er zal intern geschoven worden met de inzet van FTE om tot een zo gunstig mogelijke verdeling te komen.

Door de voortdurende dalende rating van banken en rentestanden wordt het steeds moeilijker om spaarmiddelen op een financieel aantrekkelijk deposito of vrij opneembare rekening vast te zetten. Adviezen van de financiële commissie worden opgevolgd.

Meerjarenbegroting 2019 – 2022

Hieronder is de exploitatie- & balansbegroting 2019 t/m 2022:

Gereformeerde basisschool de Benjamin	Jaarrekening	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting
3. Baten	2018	2019	2020	2021	2022
3.1 Rijksbijdragen	784.831	792.556	776.834	769.394	773.433
3.2 Overige overh.bijdragen en -subs.	-	-	-	-	-
3.3 Coll-,cursus-,les-en examengeld.	-	-	-	-	-
3.4 Baten werk i.o.v. derden	-	-	-	-	-
3.5 Overige baten	4.598	-	-	-	-
totaal baten	789.429	792.556	776.834	769.394	773.433
4. Lasten					
4.1 Personeelslasten	604.465	639.070	627.512	607.622	612.713
4.2 Afschrijvingen	11.283	14.291	12.919	11.324	10.773
4.3 Huisvestingslasten	57.948	55.800	55.800	55.800	55.800
4.4 Overige lasten	64.716	71.505	84.505	84.505	84.505
totaal lasten	738.412	780.666	780.736	759.251	763.791
Saldo baten en lasten	51.017	11.890	3.902-	10.143	9.642
financiële baten	7	-	-	-	-
financiële lasten	436	400	400	400	400
Netto resultaat	50.588	11.490	4.302-	9.743	9.242

Toelichting op raming van baten en lasten:

De begroting voor 2019 sluit met een positief saldo van € 11.490.

Bij de berekening van de rijksbijdragen is de personele en materiële bekostiging van ministerie v. OC&W van 24 september 2018 leidend geweest. De gelden voor de vermindering van de werkdruk, ad. € 155,55 per leerling, zijn verwerkt binnen de inkomsten voor Personeel & Arbeid (P&A) en zijn voor 2019-2020 bevroren. Ze zullen uiteindelijk groeien naar €285,00 per leerling in 2021-2022.

De begrote ontvangen doorbetaling rijksbijdragen van het SWV zijn gebaseerd op een te ontvangen bedrag ad € 146,00 per leerling.

De loonkostenbegroting is opgesteld op medewerker niveau rekening houdend met eventuele periodieken of toeslagen. Met de bij opmaak bekende wijzigingen in preies is al zoveel mogelijk rekening gehouden. In de loonkostenbegroting is rekening gehouden met de medewerkers die uitstromen of minder gaan werken tevens is er beoordeeld of herbezetting van deze personen noodzakelijk is. De te ontvangen uitkeringen van het UWV en vervangingsfonds zijn in verband met het voorzichtigheidsprincipe niet begroot.

Qua toekomstige investeringen beoordeelt de school of het financieel verstandig is om de gewenste investeringen te realiseren. Bij het opstellen van de begroting 2019 is er dan ook vanuit gegaan dat er geen investeringen op korte termijn worden verwacht.

Voor wat betreft de dotatie aan de onderhoudsvoorziening is bij het opstellen van de meerjarenbegroting rekening mee gehouden dat er in 2019 tot en met 2022 een bedrag ad ± € 71.000 wordt uitgegeven aan binnen en buiten onderhoud.

De bijbehorende dotatie is dan ook voor € 17.000 opgenomen in deze begroting.

Aangezien GB Benjamin nu en in de toekomst een gezond beeld vertoont is er bij het opstellen van de exploitatiebegroting rekening gehouden met extra uitgaven om duurzame leermethodes in de toekomst te vervangen. Voor 2019 is dit een bedrag ad € 5.000 dat naar de toekomst toe toeneemt met € 13.000 naar een uitgave ad € 18.000 per jaar.

De liquiditeit ontwikkeling blijft de komende jaren met een bedrag van rond de € 250.000 van voldoende niveau.

Balans ontwikkeling:

Gereformeerde basisschool de Benjamin	Jaarrekening 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022
1. Activa					
1.1 Immateriële vaste activa	-	-	-	-	-
1.2 Materiële vaste activa	90.727	40.664	27.745	16.421	5.648
<i>Investerings Inv en app</i>	36.225	-	-	-	-
<i>Afschrijvingen Inv en app</i>	11.283	14.291	12.919	11.324	10.773
<i>Vaste activa</i>	90.727	40.664	27.745	16.421	5.648
1.4 Voorraden	-	-	-	-	-
1.5 Vorderingen	40.839	39.847	39.847	39.847	39.847
1.6 Effecten	-	-	-	-	-
1.7 Liquide middelen	207.970	283.514	261.288	298.585	325.528
<i>Vlottende activa</i>	248.809	323.361	301.135	338.432	365.375
Totale Activa	339.536	364.025	328.880	354.853	371.023
2. Passiva					
2.1 Eigen vermogen	247.404	254.555	250.253	259.996	269.238
2.2 Voorzieningen	30.122	55.562	24.719	40.949	47.877
2.3 Langlopende schulden	-	-	-	-	-
2.4 Kortlopende schulden	62.010	53.908	53.908	53.908	53.908
Totale Passiva	339.536	364.025	328.880	354.853	371.023

Kengetallen ontwikkeling:

<i>Gereformeerde basisschool de Benjamin</i>	<i>Jaarrekening</i>	<i>Begroting</i>	<i>Begroting</i>	<i>Begroting</i>	<i>Begroting</i>
<i>Financiële kengetallen</i>	2018	2019	2020	2021	2022
<i>kapitalisatiefactor</i>	43,01%	45,93%	42,34%	46,12%	47,97%
<i>solvabiliteit 1</i>	72,87%	69,93%	76,09%	73,27%	72,57%
<i>solvabiliteit 2</i>	81,74%	85,19%	83,61%	84,81%	85,47%
<i>liquiditeit (current ratio)</i>	4,01	6,00	5,59	6,28	6,78
<i>rentabiliteit</i>	6,41%	1,45%	-0,55%	1,27%	1,19%

Rapportage aanwezigheid en werking interne risicobeheersings- en controlesysteem

De minister, de inspectie, ouders, partners etc. verwachten steeds meer van het bestuur. Er komt steeds meer nadruk te liggen op het afleggen van verantwoording over de uitvoering van taken en de uitoefening van bevoegdheden. In het verlengde hiervan is de Code Goed Bestuur vastgesteld. Hierin is opgenomen dat schoolbesturen de beschikbare middelen op een effectieve en verantwoorde wijze moeten inzetten ten behoeve van kwalitatief goed onderwijs. Uitgangspunt is dat goed bestuur bijdraagt tot goed onderwijs voor ieder kind.

Binnen de vereniging wordt intern gewerkt met een risicobeheersings- en controlesysteem. De financiële en personele administratie zijn uitbesteed aan het administratiekantoor.

Mutaties in de administratie worden regulier verwerkt na codering en goedkeuring vanuit bevoegd gezag. Bij het administratiekantoor vindt er een controle plaats op juistheid codering en autorisatie. Jaarlijks wordt de jaarrekening opgesteld met toetsing door de accountant en verantwoord aan het ministerie. Gedurende het jaar wordt maandelijks beoordeeld of de realisatie van baten en lasten synchroon loopt met de door het bestuur geaccordeerde begroting. Eventuele klachten worden besproken.

Meerjarenbegroting wordt ingezet als stuurinstrument voor de beheersing van activiteiten. Reserves en voorzieningen worden bewust gevormd en onderbouwd in een meerjaren perspectief. Afwijkingen worden geanalyseerd en bepaald of er aanvullende actie noodzakelijk is om op koers te blijven.

Naast de sturing op geld wordt er gerapporteerd over zaken als leeftijdsopbouw, ziekteverzuim en ontwikkeling van FTE's. Het kostenbewustzijn binnen de school is meer en meer vergroot. Vooraf zoveel mogelijk grip krijgen op ontwikkelingen, is een constant aandachtspunt in de beleidsvoering.

Beschrijving belangrijkste risico's en onzekerheden

Aangezien de activiteiten binnen het GB Benjamin overzichtelijk zijn en er korte communicatielijnen bestaan, is het optuigen van een uitgebreid risicobeheersing- en controlesysteem niet noodzakelijk. Communicatie met betrokkenen over potentiële en eventuele beheersing van risico's vindt plaats bij het reguliere besluitvormingsproces. Zoals:

- ✓ Ontwikkeling van leerling aantallen.
- ✓ Bekostigingssystematiek van het Rijk is volgens diverse besturenbonden niet meer transparant, waardoor het onduidelijk is of nieuwe regelgeving ook leidt tot voldoende financiële compensatie.
- ✓ Ontwikkelingen omtrent passend onderwijs.
- ✓ Onzekerheden in de rentabiliteitontwikkeling.
- ✓ Risico's t.a.v. doordecentralisatie en huisvesting.

Rapportage toezichthoudend orgaan

In het kader van – goed onderwijs, goed bestuur – is in 2011 een commissie van intern toezicht (CVT) ingesteld. Hiermee wordt de scheiding tussen de functies van bestuur en intern toezicht een feit. Er is frequent overleg.

De minimale taken van het intern toezicht worden in de wet met name genoemd:

- ✓ Goedkeuren van begroting, jaarverslag en strategisch meerjarenplan.
- ✓ Toezien op naleving door het bestuur van wettelijke verplichtingen en code goed bestuur.
- ✓ Toezien op rechtmatige verwerving en doelmatige besteding van middelen.
- ✓ Aanwijzing van de accountant.
- ✓ Afleggen van verantwoording over de eigen taakuitoefening.

Aspecten als reflectie, functiescheiding, verantwoording en actueel strategisch beleid met heldere doelen die gelden als leidraad voor de vereniging hebben aandacht (zie ook paragraaf financieel beleid). Daarnaast wordt er gewerkt met kwartaalanalyses. Hierbij worden op hoofdlijnen gerapporteerd aan bestuur over de ontwikkelingen omtrent baten, lasten en investeringen, waarbij de budgetten als targets dienen.

Er mag geconcludeerd worden dat de Planning & Control cyclus steeds meer inbedding heeft gekregen. Afstemming met betrokkenen is geïntensiveerd. Verwezen wordt ook naar de Wet Goed Onderwijs en Goed Bestuur. Gereformeerde Bs. Benjamin hanteert deze Code Goed Bestuur in het Primair Onderwijs. Er zijn geen afwijkingen te melden.